

Sygn. akt VI U 3/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Napiórkowska - Kasa

Protokolant: protokolant sądowy Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 20 listopada 2017 roku, znak: 440000/604/151/2017/ZAS-10

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o świadczenie rehabilitacyjne

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 20 listopada 2017 roku, znak: 440000/604/151/2017/ZAS-10 w ten sposób, że przyznaje odwołującej W. S. prawo do wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 01 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku oraz uchyla zobowiązanie W. S. do zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu chorobowego za okres od 01 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku uznając, że świadczenie rehabilitacyjne wypłacone z funduszu chorobowego nie jest świadczeniem nienależnie pobranym.

Sygn. akt VI U 3/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2017 roku, znak: 440000/604/151/2017/ZAS-10, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. odmówił ubezpieczonej W. S. prawa do wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 1 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku i zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu chorobowego za okres od 1 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku w kwocie 2.253,20 zł brutto. W uzasadnieniu decyzji ZUS podał, że ubezpieczonej zostało wypłacone świadczenie rehabilitacyjne za okres od 16 kwietnia 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku. W związku z faktem, że odwołująca się ma od 1 lipca 2017 roku ustalone prawo do emerytury, należy uznać, że za okres od 1 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku nie ma ona prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, a wypłacone jej za ten okres świadczenie należy uznać za nienależne.

(decyzja ZUS z dnia 20.11.2017r. – k. 19 – 20 akt organu rentowego)

Od powyższej decyzji W. S. wniosła odwołanie. Odwołująca podniosła, że w dniu 7 lipca 2017 roku wystąpiła o przyznanie jej prawa do emerytury, chciała bowiem zapewnić sobie utrzymanie po ukończeniu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego. Odwołująca podała, że pytała się pracowników ZUS, czy nie koliduje to z jej świadczeniem rehabilitacyjnym, nie otrzymała wówczas żadnej informacji o tym, że będzie musiała zwrócić wypłacone jej świadczenie rehabilitacyjne. Ponadto odwołująca wskazała, że za okres od 1 lipca 2017 roku do 31 lipca 2017 roku nie

otrzymała wypłaty emerytury, organ wypłacił jej emeryturę dopiero za okres od dnia 1 sierpnia 2017 roku. Odwołująca wniosła więc o cofnięcie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego.

(odwołanie – k. 1 – 3)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie w całości, powtarzając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 16 – 16 verte)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca W. S. miała przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 16 kwietnia 2017 roku do dnia 13 sierpnia 2017 roku - decyzją ZUS II Oddział w W. z dnia 4 kwietnia 2017 roku, znak: 450000/602/40229/2017-ZAS.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 04.04.2017r. – k. 6)

Odwołująca w lipcu 2017 roku złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury. Wówczas nikt ze strony ZUS jej nie informował o tym, że w przypadku zbiegu świadczeń może być zmuszona do zwrotu wypłacanego jej świadczenia rehabilitacyjnego.

Decyzją ZUS II Oddział w W. z dnia 13 lipca 2017 roku przyznał odwołującej się zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 lipca 2017 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek oraz zawiesił wypłatę świadczenia z powodu kontynuowania przez odwołującą zatrudnienia.

Odwołująca była zatrudniona w Spółem (...) Spółdzielni (...) w W.. Jej stosunek pracy ustał z dniem 13 sierpnia 2017 roku, umowa o pracę została rozwiązana za porozumieniem stron. Dnia 22 sierpnia 2017 roku odwołująca się przedłożyła świadectwo pracy w ZUS.

Wobec powyższego decyzją z dnia 31 sierpnia 2017 roku ZUS II Oddział w W. po rozpatrzeniu wniosku odwołującej z dnia 22 sierpnia 2017 roku ustalił wysokości i podjął wypłatę emerytury od 1 sierpnia 2017 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Należność tytułem emerytury za okres od 1 sierpnia 2017 roku do 31 sierpnia 2017 roku w wysokości 2.338,17 zł została odwołującej się wypłacona wraz ze świadczeniem za wrzesień 2017 roku w wysokości również 2.338,17 zł, kwoty te zostały wypłacone dnia 7 września 2017 roku.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 13.07.2017r. – k. 8 – 9, decyzja z dnia 31.08.2017r. – k. 12 – 13, potwierdzenie przelewu – k. 14, zeznania odwołującej się W. S. – protokół rozprawy z dnia 28.06.2018r. od 00:07:23 do 00:18:03)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody, których wiarygodność nie została zakwestionowana przez strony w toku postępowania.

Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującej, które zostały uznane za wiarygodne w całości.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie od decyzji odmawiającej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego oraz zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

W niniejszej sprawie podstawą dla wydania zaskarżonej decyzji ZUS było wydanie przez ZUS innej decyzji o przyznaniu odwołującej się prawa do emerytury od dnia 1 lipca 2017 roku. Zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. - Dz. U. z 2017 roku, poz. 1368, ze zm.; dalej jako: ustawa zasiłkowa) świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje

osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów. Opierając się na tym przepisie ZUS uznał, że skoro od dnia 1 lipca 2017 roku odwołującej przysługiwało prawo do emerytury to tym samym od tego dnia nie przysługuje jej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego. W takiej sytuacji świadczenie rehabilitacyjne przyznane jej za okres od 1 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku zostało przez organ rentowy uznane za nienależne, zgodnie zaś z art. 84 ust. 1 osoba, która pobrała świadczenie nienależne jest zobowiązana je zwrócić.

W tym miejscu należy zauważyć, że zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia. Z kolei art. 104 ust. 1 tej ustawy stanowi, że prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6. Jednocześnie art. 104 ust. 6 mówi, że za przychód, o którym mowa w ust. 1, uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, i kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

Zgodnie więc z powyższymi regulacjami, skoro jeszcze przed złożeniem wniosku o przyznanie jej emerytury odwołująca posiadała już ustalone prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, to ZUS II Oddział w W. decydujący w sprawie emerytury powinien albo przyznać jej prawo do emerytury dopiero za okres od 14 sierpnia 2017 roku, albo też przyznać jej to prawo za okres od 1 sierpnia 2017 roku, ale jednocześnie, zgodnie z art. 104 ust. 1 i 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zawiesić jej wypłatę do dnia 13 sierpnia 2017 roku, czyli do dnia, do którego odwołująca się miała świadczenie rehabilitacyjne. Tym samym przyznanie przez ZUS II Oddział w W. odwołującej się prawa do emerytury od 1 lipca 2017 roku, zawieszenie jej w miesiącu lipcu 2017 roku oraz ostatecznie wypłacenie jej tej emerytury od dnia 1 sierpnia 2017 roku należy uznać za niezgodne z prawem. W tej sytuacji bowiem odwołująca się powinna otrzymywać do dnia 13 sierpnia 2017 roku świadczenie rehabilitacyjne, a dopiero od dnia 14 sierpnia 2017 roku powinna mieć proporcjonalnie obliczoną emeryturę a sierpień 2017 roku.

Wobec powyższego odwołująca działając w zaufaniu zarówno do przepisów prawa, jak i do informacji uzyskiwanych od pracowników ZUS, nie mogła przypuszczać, że złożenie przez nią wniosku o emeryturę w lipcu 2017 roku spowoduje konieczność zwrotu przez nią świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 1 lipca 2017 roku. Odwołująca wyraźnie wskazała, że składając w tej sytuacji wniosek o emeryturę miała jedynie na celu uzyskanie źródła utrzymania po utracie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. Nie wykazała złej woli wprowadzenia organu rentowego w błąd i nie chciała za ten sam okres otrzymywać świadczenie rehabilitacyjne i emeryturę.

W tym miejscu należy wrócić do art. 84 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który wskazuje, że za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Świadczenie rehabilitacyjne zostało wypłacone odwołującej mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tego świadczenia (przyznanie prawa do emerytury). Odwołująca nie mogła jednak przewidywać, że po wypłaceniu jej całego świadczenia rehabilitacyjnego uzyska błędną i niezgodną z prawem decyzję ZUS o przyznaniu jej emerytury i wypłaceniu jej już od dnia 1 sierpnia 2017 roku. Niewątpliwie celem regulacji z art. 18 ust. 7 ustawy

zasiłkowej jest zapobieżenie sytuacji, w której osoba mimo ustalonego prawa do emerytury chce jeszcze pobierać oprócz tego świadczenie rehabilitacyjne. W niniejszej sprawie nic takiego nie miało miejsca, odwołująca się chciała uzyskać emeryturę dopiero od dnia następnego po ustaniu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. Co więcej, zgodnie z prawem właśnie dopiero od dnia 14 sierpnia 2017 roku powinna mieć tę emeryturę wypłacaną. Wobec tego Sąd uznał, że odwołująca nie może ponosić konsekwencji wydania niezgodnej z prawem decyzji przez ZUS II Oddział w W.. Wobec tego nie jest zasadnym żądanie od odwołującej zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego ze względu na ustalenie i wypłacenie jej emerytury od daty 1 sierpnia 2017 roku, co było niezgodne z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tym samym Sąd uznał, że w takiej sytuacji odwołująca nie powinna utracić prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, świadczenie to również nie powinno zostać uznane za nienależne.

Na marginesie należy wskazać, że co do okresu od 1 lipca 2017 roku do 31 lipca 2017 roku w ogóle nie może być mowy o uznaniu świadczenia rehabilitacyjnego za nienależne, bowiem za ten okres odwołująca się nie otrzymała emerytury. Nie sposób zaś zaakceptować takiej wykładni art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej, która odnosilaby się jedynie do formalnego przyznania prawa do emerytury w sytuacji, gdy jednak żadnego świadczenia emerytalnego za dany okres ubezpieczony nie uzyskał. Regulacja z art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej nie może bowiem służyć pozbawieniu ubezpieczonego jakichkolwiek dochodów. Nie można więc zaakceptować sytuacji, w której odwołująca jednocześnie nie miałaby prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, gdyż a ustalone praw do emerytury, ale również nie miałaby wypłacanej emerytury, gdyż jej wypłacanie byłoby zawieszona ze względu na jej zatrudnienie, a jednocześnie nie otrzymałaby też żadnego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, gdyż przebywałaby na świadczeniu rehabilitacyjnym. Niewątpliwie zamierzenia ustawodawcy były takie, aby jedna osoba nie pobierała jednocześnie emerytury i świadczenia rehabilitacyjnego, ewentualnie w sytuacji, gdy ma ona prawo do emerytury już wcześniej ustalone, aby nie starała się o świadczenie rehabilitacyjne, ale aby korzystała z uprawnień emerytalnych. Taki cel ustawodawcy stoi w sprzeczności z odebraniem odwołującej się prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres, za który miała ona wstrzymaną wypłatę emerytury, pozbawiałoby to ją bowiem środków do życia za miesiąc lipiec 2017 roku..

Jak już wyżej wskazano w ocenie Sądu należy przyznać odwołującej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego nie tylko za lipiec 2017 roku, ale za cały okres od 1 lipca 2017 roku do 13 sierpnia 2017 roku, nie może ona bowiem ponosić negatywnych konsekwencji wydawania przez ZUS niezgodnych z prawem decyzji w kwestii jej emerytury.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, zmieniając zaskarżoną decyzję.